

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De voorzitter van de Onderzoeksraad voor Veiligheid
Postbus 95404
2509 CK Den Haag

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd
Programma Forensische Zorg

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

[REDACTED]

[REDACTED]

Ons kenmerk
2821745

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 18 februari 2020
Onderwerp Reactie op aanbevelingen n.a.v. casus Michael P.

Zowel de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) als de Inspectie Justitie en Veiligheid (IJenV) hebben onderzoek gedaan naar de casus Michael P. In *Forensische zorg en veiligheid – Lessen uit de casus Michael P.* en *Het Detentieverloop van Michael P.* zijn die bevindingen in 2019 door respectievelijk de OVV en de IJenV op een rij gezet en worden aanbevelingen gedaan.

Op 28 maart 2019 heb ik in mijn beleidsreactie¹ op de onderzoeken van OVV en IJenV en de daarop gebaseerde aanbevelingen een groot aantal maatregelen aangekondigd die direct gerelateerd zijn aan de door de OVV en IJenV geconstateerde knelpunten. Na die beleidsreactie heb ik op 29 mei 2019 en later nog op 18 oktober 2019 de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang van de genomen maatregelen².

In deze brief geef ik aan hoe de aanbevelingen van de OVV en de IJenV zijn opgevolgd door concrete maatregelen. Ik benoem per thema telkens de aanbevelingen van de OVV en/of de IJenV en geef dan aan welke maatregelen daarbij relevant zijn.

Reactie op aanbevelingen

Zicht op risico's en risico's beter meewegen

OVV: Versterk de aandacht voor risico op recidive.

IJenV: Pak de geconstateerde knelpunten aan [...] en betrek daarbij de risicotaxatie en het risicomangement tijdens de verschillende stadia van het detentieverloop van deze gedetineerden.

In eerdergenoemde beleidsreactie heb ik een groot aantal maatregelen aangekondigd die gaan over een 'beter zicht op risico's' en over het 'zwaarder meewegen van risico's' bij beslissingen over vrijheden. Ik noem er enkele:

¹ Kamerstukken 33 628, nr. 44

² Kamerstukken 33 628, nr. 60 en nr. 66

- Delictanalyse en risicotaxatie zijn voortaan – bij gedetineerden die zijn veroordeeld wegens een ernstig gewelds- of zedenmisdrijf – verplicht bij uitplaatsing naar een instelling voor forensische zorg.
- In het proces van indicatiestelling (voor uitplaatsing) wordt de gedetineerde in persoon gezien door de indicatiesteller van het NIFP.
- Het wetsvoorstel straffen en beschermen maakt het (beter) mogelijk dat ook de periode van voorwaardelijk invrijheidstelling (v.i.) gebruikt kan worden voor behandeling.

Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd
Programma Forensische Zorg

Datum
18 februari 2020

Ons kenmerk
2821745

Verder heb ik in mijn brief van 18 oktober 2019 aangekondigd de visie op de forensische zorg te herijken met het oog op een optimale balans tussen zorg en veiligheid, en met voldoende forensische scherppte voor de veiligheid van samenleving, personeel en patiënten.

Verantwoordelijkheden en procedures rond uitplaatsing en vrijheden

OVV: Herbeoordeel de taken en verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen op hun bijdrage aan het gemeenschappelijk doel.

OVV: Verleen geen vrijheden aan delinquenten met een hoog risico op recidive, zonder daarbij te voorzien in een adequaat toezicht. Schep daartoe duidelijkheid over de interpretatie en toepassing van de artikelen 15.5 en 43.3 uit de Pbw.

IJenV: Pak de geconstateerde knelpunten aan [...] en betrek daarbij de rol en verantwoordelijkheden van de betrokken ketenpartners bij het plaatsingsproces van gedetineerden in een ggz-instelling [...] en betrek daarbij de rol en verantwoordelijkheden van de betrokken ketenpartners bij het verlenen van vrijheden, alsmede het expliciteren van inhoudelijke criteria om vrijheden te verlenen.

In mijn beleidsreactie van 28 maart 2019 heb ik de Tweede Kamer laten weten dat de verantwoordelijkheden en procedures rond uitplaatsing en toekenning van vrijheden worden aangescherpt. In dat kader passen onder meer de volgende maatregelen:

- De eindverantwoordelijkheid voor beslissingen over vrijheden gedurende het detentieverloop van een uitgeplaatste gedetineerde is geconcentreerd bij de directeur van de penitentiaire inrichting.
- De plaatsings- en vrijhedencommissies zijn aangevuld met behandelexpertise wanneer voor een gedetineerden een uitplaatsing of de toekenning van vrijheden in het kader van die uitplaatsing wordt overwogen.
- Ik onderzoek in reactie op de motie Kuiken³ of het Adviescollege Verloftoetsing Tbs (Avt) ook bij verlofaanvragen voor verblijf buiten een forensisch psychiatrische kliniek of afdeling een rol zou kunnen krijgen.
- Er zijn duidelijke afspraken gemaakt met het openbaar ministerie over hun adviesrol bij een voorgenomen uitplaatsing of toekenning van vrijheden.
- Uitplaatsing via 43.4 Pbw gebeurt alleen nog in de laatste fase van detentie.
- Vrijheden bij uitplaatsing op grond van 43.4 Pbw gaan altijd gepaard met reclasseringstoezicht.
- Met de reclassering zijn afspraken gemaakt over hun adviesrol met het oog op duidelijke voorwaarden voor reclasseringstoezicht.

³ Kamerstukken 33 628, nr. 46

- Er worden geen vrijheden meer toegekend bij uitplaatsing op grond van art. 15.5 Pbw.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd
Programma Forensische Zorg

Verbeteren informatie-uitwisseling

OVV: Verbeter de continuïteit van zorg en van veiligheid door voorafgaand aan de overplaatsing van gedetineerden van een PI naar de overige forensische zorg, alle informatie over te dragen die relevant is voor het waarmaken van de verantwoordelijkheid van de ontvangende partij.

Datum
18 februari 2020

Ons kenmerk
2821745

OVV: Versterk de informatiepositie van gemeenten door de BIJ-regeling aan te passen en de uitvoering te verbeteren.

OVV: Zorg voor een wettelijke basis voor gegevensuitwisseling tussen gemeenten, justitiële instellingen, forensische instellingen en andere relevante partijen, zodanig dat gemeenten de risico's bij resocialisatie van delinquenten beter kunnen beheersen.

In de beleidsreactie van 28 maart 2019 en de twee voortgangsbrieven ben ik uitvoerig ingegaan op het belang van gegevensdeling. Ik heb daarin onder andere het volgende opgenomen:

- Aanvullende grondslagen voor informatiedeling zijn in wettelijke regelingen (onder meer in het besluit Forensische Zorg) vastgelegd. Toestemming van een gedetineerde voor gegevensuitwisseling met een instelling voor forensische zorg is niet meer nodig.
- Om te bevorderen dat die grondslagen ook op een adequate manier in de praktijk worden gebruikt, is vanuit mijn ministerie als onderdeel van het programma forensische zorg een project informatie-uitwisseling gestart, waarin DJI, GGZ Nederland, VGN, reclassering en andere relevante organisaties participeren. Doel van dit project is bevorderen dat partijen en professionals in de forensische zorg informatie uitwisselen wanneer dit noodzakelijk of verplicht is. Concreet middel hiervoor is onder meer een handreiking over gegevensuitwisseling voor professionals in de forensische zorg.
- In afstemming met de VNG, DJI en Justid is een uitgebreid verbeterplan BIJ-regeling opgesteld. De verbeteringen gaan onder meer over de tijdigheid en betrouwbaarheid van de BIJ-meldingen en de reikwijdte van de BIJ-regeling.
- Het aansluiten van alle gemeenten op de BIJ-regeling is daarin ook een doelstelling. Dat is bijna gelukt, met het laatste kleine groepje gemeenten dat nog niet is aangesloten wordt nog gesproken.
- In het wetsvoorstel straffen en beschermen is een aanvullende grondslag opgenomen voor het delen van gegevens tussen directeur van de penitentiaire inrichting, gemeente, reclassering, politie en openbaar ministerie over risicovolle (ex-)gedetineerden. In de voorbereiding op implementatie van het wetsvoorstel wordt de concrete toepassing van die grondslag nader uitgewerkt.

Slot

Bovenstaande heb ik voor de thema's waar de OVV en de IJenV concrete knelpunten én aanbevelingen hebben geformuleerd, op een rij gezet welke maatregelen ik heb genomen. In de eerder genoemde voortgangsbrieven heb ik

specifiek toegelicht wat de stand van zaken is van deze verbetermaatregelen. Ik ben voornemens de Tweede Kamer in het voorjaar opnieuw te informeren over de voortgang.

Verder heb ik de Tweede Kamer toegezegd om de implementatie van de verbetermaatregelen onafhankelijk te laten toetsen. In de eerstvolgende voortgangsbrief wordt de Kamer geïnformeerd over hoe deze onafhankelijke toets zal plaatsvinden.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd
Programma Forensische Zorg

Datum
18 februari 2020

Ons kenmerk
2821745

De Minister voor Rechtsbescherming,

A handwritten signature in black ink, consisting of a horizontal line that loops back and ends in a small circle.

Sander Dekker